

نومرو: ۲-۷۹

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلنده

دائرة اجتهاد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

اشعار

۵ ایلول ۱۳۲۹

آبونه

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرامی صفا

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۲۰ غروش
ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

خاصه فارقه سی شاگردانی کله لره ، جمله لره دکل طوغرودن طوغرویه اشیا واحوال ایله وطوغرودن طوغرویه تحصیل ایده جکی لسان اجنبی ایله مواجهه ایتکده در . بناء علیه درسته لسان مادرزادک هان هان هیچ بر موقعی یوقدر . معلمک ال برنجی وظیفه سی تدریس ایده جکی لسان اجنبیده سویلک وطلبه سی سویلتمکدر . عربجه وفرانسزجه تدریس اولنورکن ترکیه قونوشو . لیه جق . بونی ارتق معلمره آ کلا تمق زمانی حالاکه مش ایسه نه زمان کله جک؟ معارف نظارتی بوفکری تعمیلره ، تأکیدلره بتون مکتبره ، بتون معلمره تبلیغ ایتلی ، مقتضای واسطه سیله ایجاب ایدنلری عزل وتبديل ایلیدر . فرانسه وآلمانیاده ده انجق بوکبی تدابیر شديده ایله اسکی جریان سقیمک اوکی آله ییلمشدر .

مع التأسف اعتراف ایده لم که بزده عربجه وعجمجه یی بویوله تدریس ایدن هیچ بر معلم بولنمادی کبی فرانسزجه ایچونده بولزومی تقدیر و اجرا ایدن پک آزمعلم واردر . فی مابعد تعیین اولنه جق معلملرک تدریس ایده جکلری لسان اجنبیده سهولته افاده همراهه مقتدر اولوب اولدقلری آرائلق ایجاب ایدر . صرف ونحوی ازیر ییلمک ، حتی اولساندن کوزل ترجمه لریا په ییلمک معلمک ایچون حجت کفایه اولماز . بوکبی معلمره یکی اصولک یعنی مه تود دیره کتک فوایدندن نه قدر بحث ایتسه کز اقناع ایده مزسکز . بونی تسلیم ایتک ایشارینه الویرمز . چونکه اعترافی کوچ ، اضماری کوچ اولان جهتلردن بریده بومه تود دائره سنده تعلیم لسان ایده جک معلملرک فقدان حالنده بولنمایدیر .

شاگردانک کندی لسان مادرزادلرینی اوکرنده کلری کبی طوغریدن طوغری په اشیا واحوال ایله فقط براجنی لساننده موانست و تمانسی اساس اتخا ایدن بو اصول اوچ درجه یی ویا اوچ صفحه یی احتوا ایدر . معلم ایچون رهبر تدریسات اوله جنی جهته بو درجاتک بیلنمه سی مهمدر : برنجیسی شاگردانک طوغریدن طوغری په

مرکوسینه کولومبسه دی . وقوع بولان اصرار اوزرینه ، عاقبت ، آغزینی آجدی :

— کچن کون ظل الله فی العالم اقدمزک حضور هایونلرنده ایدم . اوراده ده ، عینی مباحثه ، فقط ده اوزون اوله رق ، جریان ایتدی . اختیارلق حالی اوله جق . محمدالدهیمی هپ عینی شیء ، هریرده ، حضور شاهانه ده بیله تکرار ایدیور . بونک اوزرینه ولی نعمتزر بکا التفات بیوردیلر و دیدیلرکه : — یامرکوس ! طیب اولمله برابر حکیمسکده . شاعری ده اسکیدن بری بیلیر وتداوی ایدرسک . سن آنک بو حاله نه دیرسک ! بنده ، حضور شهر یازیده ، سوزلرمی چکنه یه چکنه یه ، محجوبانه دیدم که : — یا امیرالمؤمنین ! اوزون زماندی بری محمدالدهیمی قولکزی . طانیرم . کنیدیسی یواش یواش ترفیع رتبه ایدیور . « شهنامه عشاق » ک تنظیمندن بری بوترفعی کنیدیسنده کوریورم . توجه وجهه سینه کز اوله دن ، یواش یواش ، شاعر پا کدامنکز ، « دوللو غنایتلو » ولدی . ایشه آنک ایچوندرکه ...

غلطه . ۳۰ اغستوس ۱۳۲۹

مهول نوری

لسان تحصیل

معارف نظارتک نظر دقتنه

مکتبر مزده لسان تدریساتک نه قدر سقیم اصوللره تعقیب اولوندیغی و ملل مترقیده بومسئله یه ویریلن اهمیتک درجه سیله فرانسه ده اونبر سنده بری رسماً قبول اولنان یکی اصولک ماهیتی حقنده اساس اعتباریه معلومات ویرمش وبواصول حقنده ایضاحات اعطاسنی آتی په تعلیق دایش ایدک .

یکی اصول اولجه ده بالمناسبه سویلنلمش اولدینی وجهله برلسانی هله بدایه شاگردانه ترجمه وغرامز واسطه سیله تعلیم ایتیه صورت قطعیده رد ایدر . بواصولک

کور دکلری و تماشایتدکلری اشیا ایله مکتب حیاته تعلق ایدن حرکت عائددر؛ درسخانه ده موجود اشیا شاکردک مالزمه تدریسیه سی، کندیسی، اعضای وجودی، اوستی باشی، مکتبک بناسی، اقسامی، بغچه سی، بونلرک محتویاتی، هرینه تعلق ایدن حرکات و سکنات قونوشمق ایچون اولدجه زنکین بر موضوع تشکیل ایدر. چوجق برکله یی و اوکله نك معناسی کتایده کوروب از برله میه جک، بالذات اوکله نك موضوعی کوره رک واسمنی ایشیده رک بلله یه جکدر. «قوپنجره دن بویو کدر» ترکینک ترجمه صورتیله مقابلنی آراشدر میه جق، بونلرک بویله اولدیغی کوره رک ایشیده رک بالبداهه سویله یه جکدر. «کلیورم، کلیورسک، کلیور..» دیه بر فعلی تصرف ایتیه جک، کایرکن «نه یاپورسک؟» دیه وارد اولاجق بر سؤاله جواباً «کلیورم» دیه جکدر. بو صورتله ذکر سبقت ایدن موضوعلره متعلق تصرفاتک مفرد و جمعلری، اشکال و تمایل حقیقه لرله، اوضاع مخصوصه لرله ارئه و اتیان اولنه جق. چوجغک ایکی اوچ یاشلرنده طبیعی اوله رق اوکرندیکی لسان مادرزادی بشقه برلسانده تکرار ایتکدن عبارت صنایع بر حیات یاشاتیلاجق. مکتبک داخلنده و خارجنده کوزله کوروله بیله جک موجودات بالفعل ارئه اولنه جق حرکات اوزرینه تصور و ایجادی ممکن اولان بتون مکمله لر، مجاوه لر اجرا اولنجه برنجی درجه نك حدودی تمام اولش اولور.

ایکنجی درجه شاکردانه طوغریدن طوغرییه ارئه سی ممکن اولیان صفحاتی بیوک تابلولرک معاونت ترسیمه سیله اشهاد ایدر. بو واسطه نك تهیه ایتدیکی موضوعات بی نه سایه دینیله جک درجه ده زنکیندر: طبیعتک بتون کوزلکلرینی، حتی بتون خیرچینقلرینی، بتون وحشتلرینی صنعتک بتون خارقه لرینی تابلولر حتی قارت پوستاللر اعانه سیله چوجغک کوزی اوکنده جانلاندیرمق و بونلر اوزرینه بی نه یاه مکمله و حتی مباحهلر ایجاد ایتک بوغایه خدمت ایده بیله جک معلملر ایچون پک آساندر. اونلر ایستیرلرسه

طلبه لرینه دنیایی دولاشدیره بیلیرلر. نه شمالک جمودیه لری، نه آفریقانک قوم دریالری اونلرک خلقه مکالماتی خارجنده قالاماز. اونلر اوروپا مراکز مدنیه سنی کزر، آمریقانک غرائب شتون ترقیاته شاهد اولورلر، بو وادیده موضوع مکالمات بی حدود اولمقله برابر تابلولر، سینه مالرکی حرکات متوالیه یی کویسترمیوب نوعما جامد بر حال وصامت بر لوحه عرض ایتدکلرندن بوتقصانی تلافی ایچون اوچنجی درجه یی تشکیل ایدن قوه خیالیله نك اعانه سنه کچیلر. مثلاً طاغیر آراسندن سوزولن بر یولجی تره نی رسمنده بزه هیچ بر حرکت کویسترمز. فقط افاده مرآمده ایجه ایلزوله مش برشا کردایله بز بوتره نی ایسته دی کمز وادییه سوق ایدر، اونک حرکات مقدمه و متأخره سی حقنده مداوله افکار ایده بیلیرز. نیاغاراشلاله سنی یالکز کورمکله اکتفا ایتیه ز، بونی تولید ایدن نهرک تره دن کلوب تره یه کیتدیکنی، نه ایشلره یارادیغی ده موضوع بحث ایدر و ایسترسه ک طلبه مزی نهرلرک فواید اقتصادیه سندن بجه بیله سوق ایلرز.

بونکله برابر تدریساتک شو اوچ صفحه متوالیه سی ینه بر لساندن مقصود اولان غایه یی تأمین کفایت ایده مز. لسان تصویر و ترسیمه صیغمایان کلمات معنویه واحوال روحیه ایچون بشقه بر واسطه بیان لازمدر. ایشه اوزمان قرائلر امداده یتیشیر. ذاتاً قرائلر تدریجی اولورسه اولاسماء جامده واحوال عادیه جاریه دن باحث بولنه جقدر. بونلر اوچ دوره معلومه یی تعقیب ایدن طریق مخاطبه نك نقصان بیراقدیغی کلماتی وافعالی اکال، اونوتیلانلری اخطار ایدر. قرائلر تدریجاً ایلرلکجه اسماء معنویه واحوال روحیه ده یاواش یاواش اکلاشلمغه باشلار، و بونلرک اکلاشلمسی ایچون قرائلرک چوجوقلرجه ذاتاً معلوم اولان اقسام جامده سی اساس اولور. اونلر کندیلرینه هیچ ییسانجی کله یین کلمات و افادانه بالعکس اوقدر آشنادرلرکه بونلرک ایچنده امید، مسرت، ذکا، شفقت کی تأثرات روحیه ترجهان اولان افاده لرده

اولسه معلومات سابقه لری یاردمیه ترجمه هیه هیچ مجبوریت
الویر مکسزین بونلر سهولته کندیلرینه افهام اولنه بیلیرلر.
عریجه اولسون، فارسجه ویا فرانسزجه وانکلیزجه
اولسون لسان ایشته بویه اوکره تیلیر. وانجق بوضورتله
اوکره نیله بیلیر. شو طرز تدریسک لسان مادر زاددن
بر فرقی وارسته اوده لسان مادر زاد هیچ بر قاعده
مطرده یه تابع اولمیه رق، هیچ بر سلسله منطقیه تعقیب
ایدلیه رک کلیشی کوزل اوکره نیلیر. بو اوکره نیشده بشقه
بر فائده مندیج دکلدرد. حال بوکه بر لسان اجنبی بحث
ایتدی کمز اصولده اوکره تیلیر کن چوجوقله بو وسیله
ایله ده پک چوق شیلر اوکره تلیک امکائی حاصل اولور.
بو پک چوق شیلر ایچنده او لسانک بر درجه یه قدر
قواعدی ده داخلدر.

عریجه نك قواعد صرفیه سی، فرانسزجه نك غرامری
بزم مکتبلر مزده یابلدینی کی مجرد بر شکلده اوقوتدیر لمیه جق
از برلندیر لمیه جک. بونی ایجه قفامزه یرلشدیر لم.
باز یقدر: ساعات تدریسیه نك. هان نصفی لسان
تحصیلنه حصر اولونیور. بر لسان اون سنه، اون ایکی
سنه تحصیل اولونیورده هپ تعقیب اولنان اصولک
منطقسز لغندن، ینه اوکره نلش اولمایور. زواللی اولاد
وطن معلملرک وقوفسز لغنه قریان اولوب کیدیورلر.
هوت، قواعد از برلندیر لمیه جک. لزوم حس اولوندیجه
بر صورت تدریجیه ده قواعدده آکلاتیله جق وهر زمان
اونی آکلاتیق ایچون میدانده بر سبب اولاجق. قرائلر
باشدن باشه قواعدی آکلاتیق ایچون برر وسیله در.
شاگردان آرتق اوکرندکری لسانی لایقوله آکلامغه
واو لسانده سهولته افاده همراهه مقتدر اولدقلری زمان
قواعدله ترصین اساس ایده جکاردر. حتی بونکده بر
درجه سی وار: بر چوق تضرات طی اولنه جق وانجق
قواعد عمومی و مستثنیات مشهوره اوکره تیه جک.
ترجمه یه کلنجه: ترجمه بر لسانی اوکرتمک ایچون دکل
اوکره نلش بر لساندن استفاده ایچون یابیلیر. بعض تعبیرات

وافادات مخصوصه نك تمام مقابللری بولمق نقطه نظرندن
ترجمه نك ده اهمیتی قابل انکار دکلسده بو حالده صوک
صنفلره بیر اقلیمالیدر. بر لسانی قونوشوب آکلا یامیان
شاگردانه صرف (غرامر) نحو (سه نتاقس) اوقوتیق
نه درجه غیر معقول ایسه اولردن ترجمه بکله مکده اوقدر
عبثدر.

بر لسانی ترجمه طریقوله اوکرتمک تشبثده بولنانلر
هیچ بر زمان او لسانده دوشونه مزلر. مطلقا کندی
لسانلرنده دوشونوب بعده اولسانه ترجمه ایتک مجبوریتده
قالیرلر. قونوشورکن اونلر هپ سویله جکلری سوزلری
ترجمه ایله مشغولدرلر. بومشغولیت اونلری مخاطبلینی
دیکله مک و آکلامقدن منع ایدر. واکثریا انلر بر جمله یی
ذهناً ترتیب و ترجمه ایله ساحه بیانه قویونجه قادار مجرای
کلام دیکشمش ویشقه وادیلره دوکولمش بولنور.

بلا واسطه اصول تدریسک (مه تود دیره کت) اک
بیوک فائده سی ده السنه اجنبیه نك حسن تلفظنده کوریلور.
صور سائر ایله وقوعبولان تدریساتده درسک قسم
کلیسی وبلکه ده. تمامی لسان مادر زاد ایله کچدیکندن
اوکره نیله جک لسان اجنبی ایله هیچ بر وقت قولاقلر
طولماز. وهر لسانک شیوه تلفظنه عائد ایجه لکلر سمع
دقدن اوزاق، ابدیاً اوزاق بولنور. منصفانه دوشونه لم.
امتحانده چوجوقله بر رشی بیلمدکلرندن کله لری یا ککش
تلفظ ایتدکلرندن طولای حدت ایدیورز. او بیچاره لرده
بزم سائقه جهالتله زمانلریمزی وزمانلرینی فصل هدر
ایتدی کمزی بیلیمورلرده حدتمزه باقرق حقیقه قباحتی
کندیلرنده ظن ایدیورلر. بو ظنی حقلی چیقاره جق
تنبیل طلبه نك آز چوق هر صنفده موجود اولدینی قابل
انکار اولماقله برابر بنجه اصل جالب حدت اولان
طلبه دکل، اوقوتدینی درسک فصل اوقوتولماسی لازم
کله جکنی بیلیمین ویا هیچ اولمازسه بیلوب بیلمدیکنی
اکلامق ایچون بر کره تدقیقه لزوم کورمه یین بصیرتسز
معلملردر. بونلرک کندی نظر بصیرتینه چکدکاری

De l'enseignement des langues vivantes .
par Michel Bréal. — La méthode directe dans
l'enseignement des langues vivantes .

شبهه سز علمی بر لسانی یالکز بيلمك و حتی پك
ای بيلمك اونی ای اوكرتمك ایچون كفايت ایتمز .
بیلدیرمه نك یولنی بيلمه لی . بوندن اوتیه سی معلمك
و طلبه نك درایت واستعدادینه قالیر .

علی لاسی

— نشا ناطاشی —

هَفَّتِه نَامَه

۱۸۷۰ مخاربه سنده یارالیره باقی خصوصنده کوستردیکی
فدا کارلقلرندن طولانی مادمازل اوژنه ی پولینه بو هفته فرانسه
حکومتی طرفندن برمدالیه اعطا اولمشدر . مادمازل اوژنه ی
مخاربه هنکامنده یعنی بوندن ۴۳ سنه اول هنوز ۳۶ یاشنده
برقیزایکن مکتب مریه لکندن ادخارایتدیکی تصرفات جزئیه سیله
۲۰ یاتاقلق برخسته خانه یاپه رق دایما کندی جائندن برپارچه سنی
فدا ایتمک صورتیه خسته لرخی تدای ایلمدی .

اوچنچی قول اردو قوماندانی مارشال له بوف طرفندن
کندیسنه یازلش اولان بر تذکره حیاتنک یکنه زینتی اولقی
اوزره الا آن مادمازلک یتاغنک باشنده معلق بولنقده در . ایکی
سنه دهری عصر حیاتنک دردنجی ربنی یوروکه باشلایان
بو اختیارقیزی زیارته کلنلر یتاغنک باشنده کی لوحه یه دقت ایدرلر سه
شوسطرلری کوررلر :

« مادمازل »

« خسته لرمنک و یارالیرمنک تدایوسی ایچون شایان حیرت
» برفدا کارقله ایکی آیدنهری کوستردیککز غیبت و تالکدن
« طولانی قوماندانم آلتنده بولسان اوچنچی قول اردو نامنه
» صمیمی تشکراتی تقدیم ایله کسب فخر ایلم .

« اردویه عائد بتون ضابطان وعسا کرک ترجان حسیاتی
» اولان شو وثیقه شکرانیه حرکت عالیجنابانه کزک یکنه مکافات
» اولغه دکر . بونکله برابر مساعده کزله شونی ده علاوه ایدیم که
» اگر احوال مساعد اولورسه ملت و حکومتی نه درجه منتدار
» ابتدیکیزی نظارته ده بیلدیرمکدن خالی قالاچق دکلم .

« حسیات صمیمیه و حرمتکارانه مک قبولی رجا ایدرم ،
» مادمازل . » فرانسز مارشالی و اوچنچی قول

اردو قوماندانی

له بوف

میلی چکوب قوبارمق ، براز کوزلرینی اچوب حقایق
احوالی زورله کندیلرینه کوسترمک لازمدر . اولیه معلم
نرمده ؟ می دیه جکسکسز . بر کره معارف نظارتی رسما
بو غایه یه متوجه اولسون ، هر خطوه ترقینک مولدی
اولان احتیاج ، شبهه سز چوق کچمه دن او معلملری ده
وجوده کتیرر . فقط ایشک اک فراقلی جهتی شوکه
درس تمامیه هر کون مکتبلر ده تکرر ایدن بو الیم
صحنه لره معارف نظارتی ده بر پرده عمای مجهولیت
آرقه سندن سیرجی اولمقده دوام ایدوب کیدیور . بویه
اولماسی پک طبعیدر . چونکه اوده هنوز بو خصوصده
بر خط حرکت تعیین ایتمه مشدر . [*] کچن سنه قبول
امتحانلری مسابقه شده طلبه دیکته یازدیریلوردی . لسانی
نه درجه یه قدر اکلادقلری ، نه درجه یه قدر سویلدکلری
هیچ آراشدیریلوردی . بو خصوصده پک اعلا موفقیت
کوستره بیه جک شا کردان املائی طوغرو یازامدقلرندن
طولانی رد اولنیورلردی . حال بوکه فرانسز املاسنی
طوغرو یازمق بزم ایچون اک صوکره واک آز لازم
اولاجق برشیدر . طوغرو املا یازدیرمه یی غایه آمال
اتخاذ ایدن معلملره صورارم ؛ مکتبه ایکن یازدقلری
دیکته لر استیلا ایدیلیرسه مدت حیائلرنده قاچ دفعه
فرانسزجه مثلا بر مقاله ، بر لایحه ، بر اثر ادبی ویافی
یازمق احتیاجی حس ایتمشدر ؟ رجا ایدرم ، پک اچیق
پک بنیه یی اولان شو حقیقت ارتق آکلایلسین ؛ دیکته ،
غرامر ، غرامر ، دیکته .. الی الله ! بریکشی چیقسنین ده
» بن غرامری از برلیه رک دیکته یازدوق فرانسزجه یی
قونوشوب یازمه سنی او کرتم « دیه بیلیرمی ؟ سوزک
طوغروسی هپسنگ یری وزمانی وار . شو مقاله لسان
تحصیلی حقنده شبهه سز کافی بر رهبر اولاماز . بو خصوصده
تفصیلات آلمق ایسته ین معلملره هیچ اولمازسه آتیده کی
اثرلری او قومالرینی توصیه ایدرم :

[*] امید ایدرم که مؤخر آ بایلان پروگراملر ده بو جهته

لزومی درجه سنده اهمیت و برلش اولسون .